

Tisztelt Partnerünk!

2021. január elsején lépett hatályba a 2020. évi CXXIII. törvény a családi gazdaságokról, ami **a mezőgazdasági őstermelői tevékenység mellett szabályozza az őstermelők családi gazdaságának (ÖCSG) és a családi mezőgazdasági társaságnak (CSMT) az alapítását, működését, nyilvántartását, a tagok jogait és kötelezettségeit, valamint az ellenőrzés és a megszűnés módját.** Célja többek között a jogszabályi háttér rendezése és egyszerűsítése, az adminisztrációs terhek csökkentése, a termelők versenyképességének javítása.

A Menedzser Praxis a legnagyobb hazai tulajdonú szakmai információszolgáltatóként folyamatosan **azon dolgozik, hogy díjmentesen hozzáférhető kiadványokkal segítse** a partnerei – különösen a kisebb cégek, egyéni vállalkozók, **őstermelők – eligazodását a nehezen áttekinthető szabályrendszerben.**

Ennek érdekében **3 különszámot jelentettünk meg** kifejezetten **őstermelők számára**, amelyeket az érdeklődők még most is elérhetnek az alábbi linkeken:

1. Az őstermelői gazdálkodás működési formái 2022-ben – <https://gazda.jogkoveto.hu/>
2. Hogyan adóznak az őstermelők 2022-ben? – <https://ostermelo.jogkoveto.hu/>
3. Gazdálkodási napló a gyakorlatban – kitöltési és vezetési segédlet közérthetően. – <https://gazdalkodasinaplo.mpkulonszam.hu/>

A különszámok mellékleteként adjuk most közre a Menedzser Praxis Kérdés- és Válaszközpontjához érkezett és **szakértőink által megválaszolt 19 kérdést, amelyek már a gyakorlati tapasztalatokat tükrözik.**

Reméljük, hogy **az őstermelői működéssel és adózással kapcsolatos** összeállítás hasznos lesz egy-egy döntéshozatal során.

Üdvözlettel:

A szerkesztők

1. ŐSTERMELŐI TEVÉKENYSÉG INDÍTÁSA

A kérdésben szereplő adózónak 2021. október 11-én szűnt meg a(z alkalmazotti) főállása, ezt követően igénybe vette a 90 nap álláskeresői járulékot, amely 2022. január 09-én járt le. A foglalkozásügyi osztályon arról tájékoztatták, hogy ezt követően 40 napig élő tb jogviszonya van, majd magának kell rendezni, ha nem létesíték főállást. Őstermelői engedélye évek óta van, bevétele 2021 őszén lett először (2-300 ezer forintnyi összesen). Tervei szerint őstermelői tevékenységet fejlesztené fel (zöldség-gyümölcs termesztés, kistermelői engedéllyel fűszer- és gyógynövény feldolgozás). Mikortól, mit kell fizetni „önmagam után”, illetve kell-e fizetnie egyáltalán?

Az őstermelő falugazdásztól az igazolvány kiváltásakor kapott betétlapot, bár ennek vezetése már nem feltétel, nem is adnak üres nyomtatványt. Egyelőre egy füzetbe vezet az eladott termékeket név és mennyiség szerint, ezzel megegyező betelt nyugtatómbjé van. Megfelelő-e ez így, vagy van esetleg valamilyen újabb nyomtatvány? Milyen bevételi határtól kell adóznia, annak bevallási módja hogyan történik? Fenti engedélyek mellett végezhet-e kiegészítő tevékenységet? pl. fűszernövényekkel kapcsolatos foglalkozást tartani gyerekeknek, vagy a gyümölcsfa metszésből keletkezett mulcsot eladhatja-e, vagy kiadhatja-e bérbe a rendelkezésre álló kisépeket (földfúró, magasgaz vágó, ágdaráló)?

Kiindulási pont az, hogy az őstermelői tevékenység valóban biztosítási jogviszonyt jelent, de ez nem jelenti automatikusan a járulékfizetés alóli mentesítést. Feltételezhető, hogy a kérdező is átalányadózáson minősül, amely adójogi értelemben egy rendkívül kedvező állapot. Azonban a járulékfizetési kötelezettség fennáll, de ebben a tekintetben létezik mentesítő szabály is.

A mezőgazdasági őstermelő biztosítottnak minősül a 2021. január 1-jétől hatályos a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (Tbj.) alapján.

Nem válik őstermelőként biztosítottá

- az őstermelők családi gazdaságának kiskorú tagja;
- az a személy, aki egyéb jogcímen biztosított; valamint
- a saját jogú nyugdíjas és az özvegyi nyugdíjban részesülő személy, aki az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte.

A járulékfizetés tekintetében az őstermelő, és ebbe beleértendő a tevékenységét a tárgyévben kezdő őstermelő is a tárgyhoz első napján érvényes minimálbér (jelenleg 2020-ben 200 000 Ft) 92 százalékának megfelelő összeg után fizeti meg a Tbj járulékot, melynek mértéke: 18,5 százalék.

2021-től az őstermelői tevékenység mellett kiegészítő tevékenységek is végezhetőek a tárgyévi árbevétel 25%-át meg nem haladó mértékben. Kiegészítő tevékenységre a földforgalmi tv. 5. § 14. és 18. pont szabályai kell tekinteni, mely szerint:

Kiegészítő tevékenység: falusi és agroturizmus, kézművesipari tevékenység, fűrészáru-feldolgozás, takarmány-előállítás, mezőgazdasági termékből élelmiszer előállítása, dohányfeldolgozás, bioüzemanyag-előállítás a mező-, erdőgazdasági tevékenység során keletkezett melléktermékek, növényi és állati eredetű hulladék hasznosítása, nem élelmiszercélú feldolgozása, valamint az ezekből a termékekből keletkezett termékek közvetlen termelői értékesítése, mezőgazdasági szolgáltatás, valamint a mezőgazdasági üzemhez tartozó termelési tényezők hasznosítása, értékesítése.

Mező-, erdőgazdasági tevékenység: növénytermesztés, kertészet, állattartás, a méhanya nevelés, halászat, haltenyésztés, szaporítóanyag-termesztés, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás, kiegészítő tevékenységgel egyes gazdálkodás.

Amennyiben az árbevételben a kiegészítő tevékenységből származó árbevétel eléri vagy meghaladja a 25%-ot, a korábbi évekhez hasonlóan, a kiegészítő tevékenység bevételei az összevont adóalap részeként, mint önálló tevékenység fog ezen árbevétel részeként adózni. (10% költséghányad, 90% jövedelem, vagy tételes költségelszámolás szabályai)

Létezik azonban mentesítő szabály is, melynek lényege, hogy a mentesítő szabályt az őstermelő alacsony szintű bevétele eseteiben lehet alkalmazni. Ez annyit jelent, hogy a mentesítő szabályt akkor lehet alkalmazni, ha az őstermelőnek a mezőgazdasági tevékenységből származó, tárgyévet megelőző évben elért bevétele nem haladja meg a tárgyévet megelőző adóév éves minimálbérének az ötszörösét. Amennyiben ez esetlegesen így alakulna, akkor a Tb járulékot az őstermelői tevékenységből származó, tárgyévet megelőző évi bevételének 15 százaléka után kell megfizetni. Fontos, hogy a támogatás nem része a bevételnek. A havi járulékalap a tárgyévet megelőző évi bevétel 15 százalékának egytizenketted része lesz a Tbj. 41. § (1)-(3) bekezdések értelmében.

A 2021-es járulékfizetési kötelezettség megállapításakor irányadó a 2020-as adóév, melynek lényege, hogy amennyiben az őstermelő bevétele 2020-ban nem haladta meg a 8 millió forintot, akkor 2021-ben a 2020-ban megszerzett bevételének a 15 százaléka után köteles a járulékot megfizetni.

Példa:

Az őstermelő 2021. évi járulékkötelezettségének megállapítása során az őstermelő 2020. évi bevétele 5 000 000 forint volt, amely alatta volt a 8 millió forintos értékhatárnak.

Járulékfizetési kötelezettség:

1. $5\,000\,000 \times 0,15 = 750\,000$
2. $750\,000 \times 18,5 = 135\,750$ /Éves szintű fizetési kötelezettség/
3. $135\,750 / 12 = 11\,313$ /Havi szintű fizetési kötelezettség/

Megjegyzendő, hogy annak természetesen nincs akadálya, hogy az őstermelő az előírtnál magasabb összegű járulékfizetést vállaljon erre lehetősége nyílik a már biztosítási jogviszonnyal rendelkező őstermelőnek.

(Leipán Tibor)

2. MEZŐGAZDASÁGI ŐSTERMELŐ SZJA SZERINTI VAGY ÁTALÁNYADÓZÁSA

Mezőgazdasági őstermelő 2020. évi adóbevallásában a könyvelője bejelölte, hogy a 2021. adóévre nem választ átalányadózást, illetve azt megszünteti. Ha a 2021-es adóbevallásban ezt a mezőt (azaz 2021. adóévre nem választ átalányadózást, illetve azt megszünteti) „üresen hagyja”, akkor 2022 adóévben újra átalányadózó lesz?

Az őstermelő az átalányadózás alkalmazása helyett – választása szerint – adóévenként az adóév egészében a tételes költségelszámolást vagy a 10 százalékos költséghányad módszerét választhatja. Amennyiben az őstermelő az Szja-bevallás benyújtására kötelezett, akkor az éves bevallásában nyilatkozhat arról, hogy a következő évre sem választ átalányadózást. Tehát az Szja szerinti adózás esetében az évenkénti megerősítés szükséges, hogy az őstermelő az Szja szerint teljesíti az adókötelezettségét, a bevallás 12. lap első sorában történő bejelöléssel. Ha pedig a bejelölés elmaradna, akkor az annyit jelent, hogy az előző évi Szja szerinti adózás helyett az őstermelő az adott adóévben az átalányadózás szabályai szerint jár el.

(Leipán Tibor)

3. EGYÉNI VÁLLALKOZÁS ÉS ŐSTERMELŐI TEVÉKENYSÉG

A kérdésben érintett adózó Ügyfelem gyümölcsstermesztési tevékenység tekintetében 2021 előtt rendelkezett egyéni vállalkozói igazolvánnyal, valamint őstermelői igazolvánnyal is. A korábbi években mások által termelt gyümölcsöt is felvásárolt továbbértékesítési céllal, amit csak egyéni vállalkozóként tudott megtenni. A felvásárlást jó ideje nem végzi. Ennek ellenére 2020. december 31-ig a keletkezett bevételeket egyéni vállalkozó bevételeként számolta el.

2021. évben a NAK felhívta nyilatkozattételre abban a tekintetben, hogy pontosan miként kívánja gyakorolni a gyümölcsstermesztői tevékenységét. Ezen nyilatkozatban úgy nyilatkozott, hogy átalányadózó mezőgazdasági őstermelőként kíván dolgozni. Ezt követően egyéni vállalkozóként törölte a gyümölcsstermesztői tevékenységet, viszont az egyéni vállalkozást megtartotta ingatlanbérbeadó tevékenységére tekintettel.

A probléma ott kezdődött, hogy a számlázó szoftverében a „cégnevet” elmulasztotta átállítani, így a kibocsátott számlák számlaképén szerepel az „E.V.” rövidítés. Így merült fel a kérdés, hogy a 2021-ben értékesített gyümölcsök tekintetében a bevételeket a NAK felé tett nyilatkozatnak megfelelően átalányadózó őstermelői tevékenység bevételeként tudja, vagy pedig a hibás számlázószoftver beállítás miatt egyéni vállalkozói bevételként lehet elszámolni?

Kiindulási pont az, hogy egy gazdasági eseményt egy esetlegesen helytelenül vagy tévesen kiállított számla nem írja felül, attól a gazdasági esemény nem változik meg. Esetünkben ez annyit jelent, hogy a 2021-ben értékesített gyümölcsök bevételeit a NAK felé tett nyilatkozatnak megfelelően átalányadózó őstermelői tevékenység bevételeként kell kezelni és elszámolni. Ez másképpen nem is lehetséges, mert 2021.-től az őstermelő egyéni

vállalkozóként nem folytathat mezőgazdasági jellegű tevékenységet, ebben irányadó a NAK felé adott nyilatkozat, illetve egyéni vállalkozóként törölte a gyümölcsstermesztői tevékenységet is. Tehát nincs és nem is lehet jogalapja az egyéni vállalkozóként történő számlázásnak illetve bevételnek. A leírtakból következően a gyümölcsstermesztői tevékenységből származó jövedelem teljes egészében őstermelői bevételnek minősül.

A számlázást illetően pedig célszerű lenne valamennyi helytelenül kiállított számlát lesztornírozni. Feltételezhető, hogy időközben az őstermelői jogviszonyt érintően is megoldódhatott a számlázás, melynek lényege, hogy az egyéni vállalkozástól eltérő felületen kell számlázni, tehát a két jogviszony a jövőben nem keveredhet. A sztornírozást követően pedig az őstermelésre vonatkozó számlákat kell kibocsátani, értelemszerűen a 2021-es adóévre is. A lényeg, hogy a számlázást illetően is rendezett állapotot kell teremteni, mivel a leendő bevállaláshoz igazodóan a bevételeknek a helyükre kell kerülniük.

(Leipán Tibor)

4. EGYÉNI VÁLLALKOZÓ LEHET-E ŐSTERMELŐ

Amennyiben egy egyéni vállalkozó őstermelői is egyben, áfában ugyanazt az adózást kell választania, ez vonatkozik az szja adózási módra is, vagy választhatja egyéni vállalkozóként a vállalkozói adózást, őstermelőként pedig az általányadózást?

2021. január 1-jét követően az őstermelő már nem lehet egyéni vállalkozó is. Ez a tiltó szabály viszont csak a mezőgazdasági tevékenységre vonatkozik az egyéni vállalkozót illetően. Ez annyit jelent, hogy az őstermelő az őstermelői tevékenysége tekintetében nem folytathat egyúttal egyéni vállalkozói tevékenységet is. Ha viszont az egyéni vállalkozói te-

vékenység teljesen elkülönül az őstermelői tevékenységtől, akkor az egyéni vállalkozói jogviszony is létezhet. Amennyiben 2020. december 31.-ig a magánszemély családi gazdaság tagjaként egyéni vállalkozó is volt, akkor ez azt jelenti, hogy 2021. január 1-jétől mezőgazdasági őstermelőnek minősül.

Az egyéni vállalkozást illetően az érintetteknek nyilatkozniuk kell a NAK-nál, hogy egyéni vállalkozóként vagy őstermelőként végzik a továbbiakban a mezőgazdasági tevékenységüket. Ha egyéni vállalkozóként, akkor a NAK-nál értelemszerűen törlésre kerülnek az őstermelői nyilvántartásból. Ha pedig az egyéni vállalkozást töröltetnék, akkor ezt a WEBES ügysegéden keresztül lehet megtenni.

Ha mindkét vállalkozói tevékenység tovább folytatódik, akkor az egyéni vállalkozói tevékenységre vonatkozóan törölni kell a mező- és erdőgazdasági tevékenységet.

Az áfát illetően csak egyfajta választás lehetséges, amelyet mindkét tevékenységre alkalmazni kell. Az egyéni vállalkozás esetében az adózási mód viszont eltérő lehet az őstermelő adóügyi besorolásától, így pl. lehet kata szerinti jogviszonyban is.

(Leipán Tibor)

5. ÁTALÁNYADÓZÓ ÓCSG IPARÚZÉSI ADÓJA

Ha átalányadózó az ÓCSG tagjai, hogyan kell az iparúzési adójukat megfizetni? Az ÓCSG vezetője egy személyben bevallhatja-e a HIPA-t, és ha igen milyen összeggel? További felmerülő kérdés, hogy ha a Szja bevallásban a jövedelme nem érte el a 10.040 E Ft-ot, akkor milyen összegnek kell szerepelnie a HIPA bevallásban?

Egy konkrét példával élve: ÖCSG tagjainak Szja bevallásának 50. sorában (adóalapba beszámító bevételek) 7.903.810 Ft van bevallva, az 53. sor a) oszlopában így – átalányban megállapított összes jövedelem – 790.381 Ft van, míg a b) oszlopban 0 Ft – adóköteles jövedelem –. Ezen három tagú családi gazdaság esetén hogyan kell elkészíteni a HIPA bevallást?

A mezőgazdasági őstermelő helyi adókról szóló törvény szerinti iparüzési adóalanyi státuszának létehez hármas feltétel együttes teljesülése szükséges:

- egyrészt a jogalany az szja-törvényben (a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény) meghatározott őstermelőnek minősüljön;
- másrészt éves összbevételének legalább 75 százaléka őstermelői tevékenységéből (míg kiegészítő tevékenységből legfeljebb 25 százaléka) származzon;
- harmadrészt az összbevétele az adóévben az éves minimálbér 50 százalékát (ez 2021-ben 966.000 Ft, 2022-ben 1.200.000 Ft) meghaladja (azaz az éves minimálbér 50 százalékánál legalább egy forinttal több legyen). Nem kell bevételként figyelembe venni a mezőgazdasági őstermelő által e tevékenységével összefüggésben kapott támogatások (pl. területalapú támogatás) összegét. Az őstermelők ezen támogatásait tehát a bevételi értékhatár számításakor és az adóalap számításakor sem kell figyelembe venni.

Bármely feltétel hiányában az őstermelő nem alanya az adóévi helyi iparüzési adónak. Ha viszont mindhárom feltétel teljesül, az őstermelő az iparüzési adó alanyává válik, és bejelentkezési, valamint bevallási kötelezettség terheli.

A bejelentkezési kötelezettségének a „Bejelentkezés, változás-bejelentés” nyomtatványon, tehet eleget.

A bevallási kötelezettséget a „Helyi iparüzési adóbevallás” elnevezésű nyomtatványon, vagy a NAV-on keresztül elektronikusan benyújtandó ANYK-s nyomtatványon, vagy az önkormányzati adóhatósághoz közvetlenül, papír alapon lehet teljesíteni. A bevallás benyújtásának határideje az adóévet követő és május 31-e.

Az önkormányzati adóhatósághoz már korábban bejelentkezett őstermelőnek, ha az adóévben az éves bevétele a jogszabályban előírt bevételt nem haladja meg, elég a „Helyi iparüzési adóbevallást helyettesítő nyilatkozatot” benyújtania, szintén az adóévet követő év május 31-éig.

A közös őstermelői igazolvánnyal rendelkező adóalanyok az adóévi iparüzési adókötelezettségüket úgy is teljesíthetik, hogy az adószámmal rendelkező adóalany a közös őstermelői tevékenységvégezésből származó teljes iparüzési adóalap alapulvételével állapítja meg, vallja be és fizeti meg az adót. Az adómegállapítás ezen módjának választásáról a közös őstermelői igazolványban feltüntetett valamennyi adóalany az adószámmal rendelkező adóalany adóévi adóbevallásában nyilatkozik. A családi gazdálkodó a családi gazdaság tekintetében az adóévi iparüzési adókötelezettséget a közös őstermelői igazolvánnyal rendelkező adóalanyokra irányadó szabályozás szerint is teljesítheti.

Mivel a jövedelem meghatározás a HIPA esetében eltér az Szja-ban rögzített adómentes értéktől, ezért esetünkben a kérdésben foglaltak alapján valószínűsíthetően a helyi iparüzési alannyá válik az ÖCSG. Lényeges, hogy az illetékes önkormányzati adóhatósággal előzetesen egyeztetni szükséges.

(Leipán Tibor)

6. INGATLAN BÉRBEADÁSA ÁTALÁNYADÓZÓ ŐSTERMELŐ ÁLTAL

Ingtalan bérbeadásnál milyen adózást lehet választani, ha az adózó egyéni vállalkozóként tételes, őstermelőként átalányadózást választott. Ha valaki őstermelőként átalányadózást választ, akkor az ingatlan bérbeadásnál milyen adózási mód választható?

Feltehetően a kérdés magánszemélykénti bérbeadásra irányul, tehát a kért vállalkozástól a leendő bérbeadás elkülönül. Ebben az esetben a ma-

gánszemély tulajdonát képező ingatlant a legegyszerűbb módon mindenféle vállalkozói jogviszony mellőzésével lehetne érvényesíteni. Az adófizetési kötelezettséget negyedévet követő 12.-ig kell teljesíteni, a negyedév bevétele 15%-nak a befizetésével. Csak befizetés létezik negyedévente, bevallás nincs. A tényleges bevallásra az éves bevallás elkészítése során történik, amikor az előleg befizetéseket a bevallásba történő beállítással figyelembe lehet venni.

(Leipán Tibor)

7. SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ ELŐLEG FIZETÉSE **ÖCSG** TAG ESETÉN

2022-ben mely őstermelők, ÖCSG tagok kötelezettek negyedévente szociális hozzájárulási adó előleg fizetésére? Például ÖCSG kiskorú tagjának, illetve olyan tagnak, akinek van máshol 36 órát meghaladó munkaviszonya kell-e szocho előleget fizetnie?

Kiindulási pont az, hogy az őstermelői tevékenység valóban biztosítási jogviszonyt jelent, de ez nem jelenti automatikusan a járulékfizetés alóli mentességet. Feltételezhető, hogy a kérdező is átalányadózónak minősül, amely adójogi értelemben egy rendkívül kedvező állapot. Azonban a járulékfizetési kötelezettség fennáll, de ebben a tekintetben létezik mentesítő szabály is. A mezőgazdasági őstermelő biztosítottnak minősül a 2021. január 1-jétől hatályos a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (Tbj.) alapján.

Nem válik őstermelőként biztosítottá

- az őstermelők családi gazdaságának kiskorú tagja;
- az a személy, aki egyéb jogcímen biztosított; valamint

- a saját jogú nyugdíjas és az özvegyi nyugdíjban részesülő személy, aki az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte.

A járulékfizetés tekintetében az őstermelő, és ebbe beleértendő a tevékenységét a tárgyévben kezdő őstermelő is a tárgy hó első napján érvényes minimálbér (jelenleg 2022-ben 200 000 Ft) 92 százalékának megfelelő összeg után fizeti meg a Tb járulékot, melynek mértéke: 18,5 százalék. „az átalányadózást alkalmazó őstermelő e tevékenységéből származó jövedelmének az éves minimálbér felét meg nem haladó része”

Ez úgy értelmezhető, hogy az átalányadózó őstermelő esetén a bevétel/árbevétel 10%-a a jövedelem, amely ezáltal adómentessé vált! Az adómentes bevételi értékhatárnál átalányadózó őstermelő esetén adómentes, 10 044 000 Ft bevétel/árbevétel összegig. Ez annyit jelent, hogy 10 044 000 Ft bevétel alatt teljesen adómentes az átalányadózó őstermelő bevétele, tehát sem szja-t, sem pedig szochót nem kell fizetnie. A felettes rész (ha lenne) pedig a fennmaradó 10 044 000 Ft bevétel/árbevétel különbözet 10%-a után is csak 15% szja és 15,5% szociális hozzájárulási adót kell fizetni 2021. január 1-től. Ez a bevételi/jövedelmi adómentesség családi gazdaság esetén a tagok számával szorzódik, de legfeljebb 4 fő esetén alkalmazható. Tehát esetünkben nincs szja és szochó fizetési kötelezettség.

Feltehetően a nevezett ÖCSG tag is az új szabályok szerint átalányadózó, azaz nem tért át határidőben az Szja alá. Ez annyit jelent, hogy irányadó az Szja törvény 1. számú melléklete adómentességre vonatkozó bevételek, a 4.26. pontja miszerint:

„az átalányadózást alkalmazó őstermelő e tevékenységéből származó jövedelmének az éves minimálbér felét meg nem haladó része”

Ez úgy értelmezhető, hogy az átalányadózó őstermelő esetén a bevétel/árbevétel 10%-a a jövedelem, amely ezáltal adómentessé vált! Az adómentes bevételi értékhatárnál átalányadózó őstermelő esetén adómentes, 10 044 000 Ft bevétel/árbevétel összegig. Ez annyit jelent, hogy 10 044 000 Ft

bevétele alatt teljesen adómentes az átalányadózó őstermelő bevétele, tehát sem szja-t, sem pedig szochót nem kell fizetnie. A felettes rész (ha lenne) pedig a fennmaradó 10 044 000 Ft bevétel/árbevétel különbözet 10%-a után is csak 15% szja és 15,5% szociális hozzájárulási adót kell fizetni 2021. január 1-től. Ez a bevételi/jövedelmi adómentesség családi gazdaság esetén a tagok számával szorzódik, de legfeljebb 4 fő esetén alkalmazható. Tehát esetünkben nincs szja és szochó fizetési kötelezettség.

(Leipán Tibor)

8. EGYÉNI VÁLLALKOZÓ ŐSTERMELŐ LETT – HOGYAN KELL ADÓZNIÁ?

Adott egy budapesti székhelyű egyéni vállalkozó. Zöldség-gyümölcs kereskedő, áfa általános eljárás alá tartozik, fizeti a felügyeleti díjat és az agrárkamarát. Nyugdíjas, egyéni vállalkozó, alkalmazottja nincs, mikrovállalkozás. Bevétele az egyéni vállalkozásból 6–20 millió forint/év között mozog. Kiderült, hogy 2021. 11. 11. napjával őstermelő lett, megkapta az eddigi FELÍR számát, megkapta az őstermelői azonosítóját és gabona féle termesztésére 011101-es ÖVTJ kódot.

Mivel a vállalkozónak már van adószáma, mint egyéni vállalkozó ezt fogja megkapni az őstermelésre is. A 101-en ezt 15 napon belül be kellett volna jelenteni, és az áfa hatálya alá tartozásáról is. Ha az egyéni vállalkozásában általános eljárású, az őstermelősége tekintetében is ugyanaz lesz? Egy áfa bevallása lesz? Ha tételes költség elszámolású a vállalkozásában, lehet átalány adózó az őstermelőségében? Iparüzési bejelentkezés (Art. 18. §) is kell, ami lehet adómentes, de akkor mi lesz az egyéni vállalkozásával ami budapesti, ha megosztom nem lehet mentes. Aranykoronánként 500 Ft. Mi lesz a 08-as bevallásokkal? Az agrárkamara díjjal? Felügyeleti díj: őstermelőként mentes lenne, vállalkozásában nem mentes.

Ha az őstermelő nem végez általános forgalmi adó- köteles tevékenységet – azaz nem végez termékértékesítést akkor nem kötelező adószámot kérnie. Mivel ezt az adózási döntést önállóan hozta meg, nem lehetek biztos benne, hogy nem lesz bevétele. Az adószám kiváltása mellett lennék. Áfában általános eljárásba jelenteném, hogy ne kelljen az áfát arányosítani, he mégis lesz bevétele és költsége. Jól gondolkodom?

2021. január 1-jét követően az őstermelő már nem lehet egyéni vállalkozó is. Ez a tiltó szabály viszont csak a mezőgazdasági tevékenységre vonatkozik az egyéni vállalkozót illetően. Ez annyit jelent, hogy az őstermelő az őstermelői tevékenysége tekintetében nem folytathat egyúttal egyéni vállalkozói tevékenységet is. Ha viszont az egyéni vállalkozói tevékenység teljesen elkülönül az őstermelői tevékenységtől, akkor az egyéni vállalkozói jogviszony is létezhet. Amennyiben 2020. december 31-ig a magánszemély családi gazdaság tagjaként egyéni vállalkozó is volt, akkor ez azt jelenti, hogy 2021. január 1-jétől mezőgazdasági őstermelőnek minősül. Az egyéni vállalkozást illetően az érintetteknek nyilatkozniuk kell a NAK-nál, hogy egyéni vállalkozóként vagy őstermelőként végzik a továbbiakban a mezőgazdasági tevékenységüket. Ha egyéni vállalkozóként, akkor a NAK-nál értelemszerűen törlésre kerülnek az őstermelői nyilvántartásból. Ha pedig az egyéni vállalkozást töröltetnék, akkor ezt a WEBES ügysegéden keresztül lehet megtenni.

Ha mindkét vállalkozói tevékenység tovább folytatódik, akkor az egyéni vállalkozói tevékenységre vonatkozóan töröltetni kell a mező- és erdőgazdasági tevékenységet.

Az áfát illetően csak egyfajta választás lehetséges, amelyet mindkét tevékenységre alkalmazni kell. Az egyéni vállalkozás esetében az adózási mód viszont eltérő lehet az őstermelő adóügyi besorolásától, így pl. lehet Kata szerinti jogviszonyban is, de átalányadózó is.

Ami a HIPÁ-t illeti: A tényleges tevékenység, illetve a tevékenység helye dönti el azt, hogy az őstermelő hol fizet helyi iparüzési adót. A helyi adóról

szóló törvény mellékletében van benne az őstermelőre vonatkozó megosztás. Ahol a tényleges tevékenység folyik, kérjük, hogy az ottani önkormányzat saját rendeletét is keresse az önkormányzat honlapján, mert van olyan önkormányzat, ahol nem kell fizetni.

(Leipán Tibor)

9. EGYETEMI HALLGATÓ MEZŐGAZDASÁGI ŐSTERMELŐI TEVÉKENYSÉGE

A mezőgazdasági őstermelői nyilvántartásban szereplő személy a Gödöllő székhelyű Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem hallgatója. Kérdésként merült fel, hogy neki az egyetem végzése mellett miért kell társadalombiztosítási járulékot fizetni, hiszen van egy olyan évfolyamtársa, aki betéti társaság üzletvezető beltagja, s nála kedvező elbírálás alá esik az egyetemi tanulmányok folytatása.

A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Tbj.) szerint a betéti társaság üzletvezető beltagja társas vállalkozó.

A Tbj. „értékeli” azt, hogy a társas vállalkozó egyidejűleg a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény hatálya alá tartozó felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytat. Ez ebben az esetben azt eredményezi, hogy a társas vállalkozó ugyan biztosítottnak minősül, de nem fő, hanem mellékfoglalkozásúnak. Ilyen esetben, ha a gazdasági társaságtól nem részesül semmilyen juttatásban (személyes közreműködői díjban, ügyvezetői díjazásban), nem terheli társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettség (fogalmazhatnánk úgy is, hogy a járuléknak nulla az alapja).

Mezőgazdasági őstermelőként őstermelői tevékenység a nyilvántartásba vételt követően végezhető. A nyilvántartást a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara vezeti. A Tbj. szerint a mezőgazdasági őstermelői nyilvántartásban szereplő személy biztosított. Ez alól vannak kivételek.

A mezőgazdasági őstermelőkre a biztosítás kötelezően kiterjed, kivéve

- az őstermelők családi gazdaságának kiskorú tagját,
- a saját jogú nyugdíjast és az özvegyi nyugdíjban részesülő olyan személyt, aki az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte,
- az egyéb jogcímen – ide nem értve a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban állót és a választott tisztségviselőt – biztosítottat.

A felsorolásban nem szerepel a nappali tagozatos egyetemi hallgatói jogviszony, ezért a társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettség ebben az esetben fennáll.

A mezőgazdasági őstermelő fő szabályként – ideértve a tevékenységét a tárgyévben kezdő mezőgazdasági őstermelőt is – a minimálbér 92 százalékának megfelelő összeg után fizeti meg a 18,5 százalékos társadalombiztosítási járulékot [Tbj. 41. § (1) bekezdés.].

Ettől eltérően az a mezőgazdasági őstermelő, akinek az e tevékenységből származó, tárgyévet megelőző évben elért – támogatások nélküli – bevétele nem haladja meg a tárgyévet megelőző adóév éves minimálbérének az ötszörösét*, az őstermelői tevékenységből származó, tárgyévet megelőző évi bevételenek 15 százaléka után 18,5 százalékos mértékű társadalombiztosítási járulékot fizet [Tbj. 41. § (2) bekezdés.]. E mezőgazdasági őstermelő havi járulékalapjaként a tárgyévet megelőző évi – támogatások nélküli – bevétele 15 százalékanak egytizenketted részét kell tekinteni.

Természetesen a mezőgazdasági őstermelő negyedéves bevalló és befizető, de a társadalombiztosítási ellátásokhoz havi ellátási alap szükséges.

Az előző adóév éves minimálbére:

január hó	161.000
februártól - decemberig	$167.400 \times 11 = 1.841.400$
összesen	2.002.400 forint
Ennek ötszörös összege =	10.012.000 forint

(A kérdésre adott választ kidolgozta: dr. Futó Gábor ügyvéd, társadalombiztosítási szakértő)

10. LÁBON ÁLLÓ NYÁRFA ÉRTÉKESÍTÉSE ŐSTERMELŐKÉNT

Egy őstermelő adószámos magánszemélynél csak ez a 021001 (Erdészet, egyéb erdőgazdálkodási tevékenység) tevékenységi kör van bejelentve. Lábon álló nyárfaerdőt szeretne értékesíteni. Általányadózó őstermelőként ezt megteheti? Hogyan adózik?

Abból kell kiindulni, hogy a lábon álló fa még a kivágása előtt élőfa. A lábon álló fa mindaddig, amíg kivágásra nem kerül, addig beletartozik az Áfatörvény 7. sz. mellékletének I. rész A pont 1. sorszám alatt meghatározott élő növény megnevezés alá beleértve a fák gyökereit is.

Esetünkben viszont a lábon álló fa értékesítésre kerül, de nem mint pl. facsemete (tehát élő faként) vagy mint pl. átültetési céllal, hanem kivágás céljából. Ebben az esetben viszont nem az élőfát értékesíti az eladó, hanem a kivágott és feldarabolt fát, ebből következően a már kivágott és feldarabolt fa nem tartozik a hivatkozott áfatörvény hatálya alá. Tehát a lábon álló fa az áfa tekintetében nem minősül élő fának, így annak értékesítését úgy kell kezelni, mintha csak kivágott nyers fa eladása valósulna meg. Ezért a kivágott fát a 4403 vámtarifaszám alá kell besorolni, tehát nem a 0602 vámtarifaszám alá.

A kivágott és így értékesített lábbon álló fák esetében az Áfatörvény XIV. fejezete szerinti, a mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalanyokra vonatkozó különös szabályok nem alkalmazhatók, vagyis az Áfatörvény 198. § a) és c) pontja, valamint a már említett 7. számú melléklet I. rész A/1. pontja. A leírtakból következően a vevő felvásárlási jegyet nem állíthat ki, illetve az eladó őstermelő a kompenzációs felárra sem lesz jogosult.

A lábbon álló fa kivágása nem minősül őstermelői tevékenységnek, ezért a kivágott fát magánszemélyként lehet értékesíteni. Amennyiben adószámos magánszemélyről van szó, akkor annak a vizsgálata is szükséges, hogy a magánszemély áfakörös vagy alanyi mentességet választott, mivel a kivágott és feldarabolt fa normál adóköteles ügyletnek minősül, a mindenkori törvényes áfamérték felszámításával. De lehetősége van a magánszemélynek (feltéve, hogy nem adószámos magánszemélyről van szó), hogy a lábbon álló fát ingóságként értékesítse, az ingóságokra vonatkozó adózási szabályok betartásával.

Megjegyzendő, hogy amennyiben az őstermelőtől élő fát (pl. csemetét) ad el gyökérrel együtt, akkor kompenzációs felárra jogosult, melynek során felvásárlási jegyet kell kiállítani.

(Leipán Tibor)

11. ŐSTERMELŐ SZOCHO ALAPJÁNAK SZÁMÍTÁSA

Átalányadózó biztosított mezőgazdasági őstermelő 2020. évi bevételé 8 millió Ft alatt volt, így az előző évi bevétel 15 százaléka után fizette a 18,5 százalékos tb-járulékot, szocho-előleget év közben nem fizetett. 2021. évi bevételé 15 millió Ft lett. Esetében mi képezi a 2021. évi szocho-alapot?

A 10 044 000 Ft-ot meg nem haladó bevétellel rendelkező átalányadózó őstermelő mentesül a szocho-fizetés alól, egyéb esetben pedig havonta a minimálbér, azaz 161 000 Ft alapján kell fizetnie.

Ha mondjuk novemberig a bevétele 10 044 000 Ft alatt maradt, és decemberben haladta meg az adómentes határt, akkor csak decemberben kell a minimálbér alapján fizetnie, vagy visszamenőleg egész évre (1 932 000 Ft után)? Ebben az esetben a tényleges bevételt nem is kell figyelembe venni a szocho-számításnál? Amennyiben nem biztosított mezőgazdasági őstermelőről van szó (szintén átalányadózó), és a bevétel meghaladja a 10 044 000 Ft-ot, akkor a szocho-alap megegyezik az szja-alappal (adóköteles jövedelem összegével)?

A nevezett ÖCSG tag is az új szabályok szerint átalányadózó, azaz nem tért át határidőben az szja alá. Ez annyit jelent, hogy irányadó az Szja törvény 1. számú melléklete adómentességre vonatkozó bevételek, a 4.26. pontja miszerint:

„az átalányadózást alkalmazó őstermelő e tevékenységéből származó jövedelmének az éves minimálbér felét meg nem haladó része”

En így értelmezhető, hogy az átalányadózó őstermelő esetén a bevétel/árbevétel 10%-a a jövedelem, amely ezáltal adómentessé vált! Az adómentes bevételi értékhatárnál átalányadózó őstermelő esetén adómentes, 10 044 000 Ft bevétel/árbevétel összegig. Ez annyit jelent, hogy 10 044 000 Ft bevétel alatt teljesen adómentes az átalányadózó őstermelő bevétele, tehát sem szja-t, sem pedig szocho-t nem kell fizetnie.

A felettes rész (ha lenne) pedig a fennmaradó 10 044 000 Ft bevétel/árbevétel különbözet 10%-a után is csak 15% szja és 15,5% szociális hozzájárulási adót kell fizetni 2021. január 1-től. Ez a bevételi/jövedelmi adómentesség családi gazdaság esetén a tagok számával szorzódik, de legfeljebb 4 fő esetén alkalmazható.

(Leipán Tibor)

12. ÖCSG TERMELÉSI TÉNYEZŐ HASZNOSÍTÁSA ÉS ADÓZÁSA

ÖCSG esetén, ha termelési tényezőt (traktort) értékesítettünk, nem jelentettük az Agrárkamarához (nem tudom, hogy milyen tevékenységi kóddal lehetett volna), akkor az adóbevallásban beszámíthatom őstermelésből származó bevételbe vagy csak (2022. szabály alkalmazásával) ingó értékesítésként? Az értékesítés bevételét az ÖCSG tagok között feloszthatom, vagy csak aki értékesítette annak lesz a bevétele?

A traktor értékesítése nem minősül mezőgazdasági tevékenységnek, tehát nem része az őstermelői bevételnek, így a kiegészítő tevékenységnek sem. A traktornak létezik forgalmi engedélye, amelyben szerepel a tulajdonos neve, amely nem az ÖCSG, hanem egy magánszemély. Ebből következően a magánszemély, mint tulajdonos értékesítheti a traktort. Az értékesítésnek adójogi szempontból akkor van jelentősége, ha a traktor eladási ára magasabb lenne, mint a vételi árnál (ez nem valószínű), akkor ebben az esetben a különbözet egyéb bevételként (Szja bevallás 7. sor) lesz adóköteles.

(Leipán Tibor)

13. AZ ŐSTERMELŐ ÁLLATTENYÉSZTÉSBŐL SZÁRMAZÓ BEVÉTELÉNEK ADÓZÁSA

Részt vettem az online tartott „Útmutatás az őstermelők 2022-es adózására és a 2021. évről szóló adóbevallására” című szakmai napon. Ezúton is köszönöm a lehetőséget! Elhangzott, hogy pl. egy traktor eladása ingó vagyontárgy értékesítéséből származó bevétel, tehát az adó-

bevallásban a 163. sorban kell szerepeltetni. Ugyanez vonatkozik pl. egy szarvasmarha (tehén) eladásánál is? A tehén szaporulatot hoz, tehát tárgyi eszköznek minősül- több mint 1 évet van jelen a gazdaságban. Ebben a sorban feltüntetett összeget áfával együtt kell szerepeltetni, avagy nem (férjem áfás)? Valamint ezen összeget csak a férjem adóbevallásában kell szerepeltetni, vagy el kell osztani az ÓCSG tagjainak számával és szerepeltetni kell mindenki adóbevallásában a rájuto részt?

Kiindulási pont az, hogy a kérdés szakmai oldala további pontosítást igényel. Az állattenyésztés, állattartás ugyanis megítélésünk szerint mezőgazdasági tevékenységnek minősül, ebből következően az állattenyésztés bevétele az őstermelői bevételbe tartozik.

Törvényi oldalról a következő rendelkezést láthatjuk (Földforgalmi törvény 2013. évi CXII. törvény a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról)

18. § Mező-, erdőgazdasági tevékenység: növénytermesztés, kertészet, állattartás, állattenyésztés, halgazdálkodás, szaporítóanyag-termesztés, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás, valamint a 14. pont szerinti kiegészítő tevékenységgel vegyesen végzett gazdálkodás, ha a kiegészítő tevékenységből származó bevétel nem haladja meg a más mező- és erdőgazdasági tevékenységből származó bevételt;

A hivatkozott törvényhely alapján is megerősíthető, hogy az állattenyésztés bevétele az őstermelő bevétel. Az ÓCSG tulajdonában levő tárgyi eszköz értékesítése pedig értelemszerűen már a kiegészítő tevékenység körébe tartozik.

Adójogi szempontból az őstermelő bevallása az SZJA21 nyomtatványon történik, a 1201-es lap megnyitásával, természetesen az adminisztratív adatok előzetes kitöltésével. A 03-as lap az irányadó, melynek 50. sorában a 2021. évi adóalapba számító bevételek tartoznak. Ha lenne kiegészítő tevékenység, akkor a teljes adóalapba számító bevételből az 51-es sort kell kitölteni, ide kerül a kiegészítő tevékenység összege. Tehát a tehén értékesítése az 50. sorba

kerül. Ugyanakkor a tárgyi eszközre vonatkozóan a 1201 C blokk 5. sorában kell szerepeltetni a tárgyi eszköz, a D blokk 9. sorában pedig az X-et be kell jelölni.

Az áfa nem része a bevételnek, azt a 65-ös bevallásban kell elszámolni. Az ár-bevétel és a költség is az ÖCSG tagok között az előzetes megállapodásukhoz igazodóan szétosztható.

(Leipán Tibor)

14. ÁTALÁNYADÓZÓ ÖCSG TAGOK ADÓBEVALLÁSA

Alanyi mentes, nem kompenzációs feláras, átalányadózást választó ÖCSG tagok vagyunk. Információim szerint 2021-ben a mi 5 tagból álló ÖCSG-nk esetén az szja és szochó fizetés mentes bevételi határ maximum a 4 főre számolható összeg, azaz 40 176 000 Ft volt.

A mi összbevételünk ezt a bevételi határt kb. 1M Ft-tal meghaladta, így az egy főre eső bevételünk kb. 200.000 Ft/fő összeggel magasabb lett, mint az egy főre visszaosztott $40\,176\,000 / 5 = 8\,035\,200$ Ft szja és szochó mentes bevételi határ.

Az e-szja felület 21SZJA-12-03 lapja – amennyiben jól töltöm ki – nem veszi figyelembe, hogy maximum 4 fővel számolható az adómentes összeghatár, így mindannyiunk esetében 10 044 000 Ft-tal számol, aminél az egy főre eső bevételünk alacsonyabb, így azt jelzi, hogy nincs szja és szochó fizetési kötelezettségünk. Valamit rosszul értelmezek? Ha valóban kell adót és szochót fizetnünk, hogyan tudjuk ennek megfelelően beadni az adóbevallásainkat?

A kérdésben is megjelölt 4 főre vonatkoztatott bevételi értékhatár 80 352 000 Ft, ami az átalányadózás lehetőségének az értékhatára. Tehát

ez egy limitált összeg, a tagok számától függetlenül, azaz az ÖCSG-nek az általányadózást illetően ebbe az összegbe kell beleférnie. Esetünkben mind az 5 főre vonatkozik 10 044 000 Ft adómentesség, ebből következően nincs adófizetési kötelezettsége. Megjegyzendő, hogy amennyiben a tervek szerint az éves árbevétel jóval 80 352 000 Ft felett alakulna, akkor célszerű lenne a mostani 5 fő alapján kettő ÖCSG-t csinálni, mert akkor az adómentesség (3 + 2 fő) mindkét ÖCSG-ben külön is alkalmazható.

(Leipán Tibor)

15. ŐSTERMELŐ ÁTALÁNYADÓZÁSA

Őstermelő (közös őstermelői igazolvány – 2 fővel) a 2020-as évben tételes költségelszámolással állapította meg a jövedelmét. 2021. évre – a 2020. évi adóbevallás beadásakor – nem választotta az általányadózást. Közös őstermelői igazolvány alapján az ideitől ÖCSG formában működik tevékenység. Az Őstermelői bevétele 2021. évben 23 224 000 Ft (2 főre), tehát 1 főre 11 612 000 Ft. Választhatja az általányadózást 2021-re? Illetve ebben az esetben csak a 10 440 000 Ft feletti összegről adózik vagy továbbra is csak tételes költségelszámolást alkalmazhat?

A kérdésből valószínűsíteni lehet, hogy a nevezett őstermelők általányadózó. Kiindulási pont az, hogy a 2021-es adóévtől valamennyi őstermelő általányadózó lesz és ez nem bejelentés köteles. Az általányadózásnak létezik szabálya, amely szerint az általányadózás akkor alkalmazható, ha az őstermelői tevékenységből származó bevétel az adóévben az éves minimálbér tízszeresét nem haladja meg.

2021-ben a minimálbér 167 400 forint, éves szinten ez $12 \times 167\,000 = 2\,008\,800$, ennek a tízszerese pedig 20 088 000 forint. Ez jelentősebb előrelépés a tavalyi (2020. évi) év 8 millió forint bevételi értékhatárával szemben. Megjegyzendő,

hogyan a továbbiakban megszűnik a korábbi nemleges a tételes nyilatkozattétel lehetősége költségelszámolás során, és megszűnt a kistermelői kategória is.

Mivel az átalányadóztatás szerinti adóztatást az őstermelőnek nem kell jeleznie az adóhatóság felé, ezért csak abban az esetben kell az őstermelőnek az éves bevallásában (2020) rendelkeznie, ha nem az átalányadóztatás szabályai szerint szeretne a 2021-es adóévben eljárni. Jeleznie kell azt is, hogy esetében az átalányadóztatás feltételei nem állnak fenn.

Tehát az az őstermelő, aki nem az átalányadóztatást választja a 2021-es adóévre, annak az adóhatóság által készített adóbevallását ki kell egészítenie azzal a jelzéssel, hogy más adózási módot választ. A határidő a választás jelzésére 2021. május 20-ig. Amennyiben az őstermelő 2021. május 20-ig nem hozott döntést az átalányadóztatástól eltérő adóztatást illetően, akkor az őstermelő már a 2021-es adóévben átalányadóztató lesz.

Ezért esetünkben a két őstermelő a kérdésből következőleg a legnagyobb valószínűséggel 2021-től kezdve átalányadóztató lett, de ezt célszerű még pontosítani az adóhatósággal is. Az előzőekben leírtak alapján a nevezett két őstermelő a bevételi oldalt illetően is megfelel az átalányadóztatás kritériumainak.

(Leipán Tibor)

16. ŐSTERMELŐ IPARÚZÉSI ADÓJA

Az őstermelő méhészettel foglalkozik, a 2021-es bevétele az éves minimálbér felét meghaladta és átalányadóztató volt. A lakóhelye és a méhek tartási helye két különböző, szomszédos településen van. Ha jól értem, mindkét településre be kell jelentkezni az iparúzési tevékenység alá, és az iparúzési adóját meg kellene osztani.

(A bevétele 1500 EFt volt, ebből 150 EFt volt a jövedelme, amiből (150 * 1,2) * 1,01 módon kellene kiszámolni az iparűzési adót, ami így 1,8 EFt). Milyen módon kellene megosztani az iparűzési adót [ha a székhelye (= állandó lakhelye) és a telephelye (= méhek tartási helye), azaz mindkét önkormányzathoz be kell jelentkeznie]?

Jól gondolom-e, hogy az iparűzési adót úgy kell kiszámolni, hogy az adóbevallásban meghatározott jövedelmet (ami nem adóköteles, mivel az adóköteles értékhatárai alatt van) 20%-al növelem, és a kapott összeg után számolom ki az iparűzési adót (jelenleg 1%)?

A NAV-nál bejegyzett átalányadózó őstermelőnek az illetékes önkormányzati adóhatósággal is előzetesen egyeztetni szükséges, hogy az iparűzési adóbevallását átalányadózókra vonatkozó feltételek alapján teljesíti. Esetünkben valóban mindkét önkormányzati adóhatóságnál be kell jelentkezni és jelezni kell feléjük, hogy átalányadózóként a helyi iparűzési adót illetően az egyszerűsített eljárást alkalmazza.

A közös őstermelői igazolvánnyal rendelkező adóalanyok az adóévi iparűzési adókötelezettségüket úgy is teljesíthetik, hogy az adószámmal rendelkező adóalany a közös őstermelői tevékenységvégeztésből származó teljes iparűzési adóalap alapulvételével állapítja meg, vállalja be és fizeti meg az adót. Az adómegállapítás ezen módjának választásáról a közös őstermelői igazolványban feltüntetett valamennyi adóalany az adószámmal rendelkező adóalany adóévi adóbevallásában nyilatkozik. A családi gazdálkodó a családi gazdaság tekintetében az adóévi iparűzési adókötelezettséget a közös őstermelői igazolvánnyal rendelkező adóalanyokra irányadó szabályozás szerint is teljesítheti.

Az adó alapjának egyszerűsített meghatározását az 1990. évi C. törvény a helyi adókról 39/A. § (1) bekezdés a) pont alapján az átalány szerinti jövedelem megállapítását őstermelő alkalmazhatja. Irányadó továbbá a (2) bekezdés, mely szerint az (1) bekezdés a) pontja szerinti őstermelő eseté-

ben az adó alapja az Sza törvény szerinti átalányban megállapított jövedelem 20%-kal növelt összege, azzal, hogy az adó alapja nem lehet több, mint a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti – e tevékenységből származó – bevételének 80 százaléka.

(Leipán Tibor)

17. MEZŐ- ÉS ERDŐGAZDASÁGI TEVÉKENYSÉGBŐL SZÁRMAZÓ BEVÉTEL VAGY KIEGÉSZÍTŐ TEVÉKENYSÉG?

Növénytermesztéssel és állattartással foglalkozunk ÖCSG formában. Termesztett növényeink: kukorica, búza, tritikálé, árpa, valamint széna, lucerna. Állattenyésztés: szarvasmarha. A szénát, lucernát bálázzuk, így etetjük az állatokkal. A felesleget eladjuk. Amit eladunk lucernát, szénát annak a bevétele mező- és erdőgazdasági tevékenységből származó bevételnek minősül (növénytermesztés), vagy kiegészítő őstermelői tevékenységből származó bevételnek (takarmány-előállítás)? A kiegészítő őstermelői tevékenységeknél szerepel a mező- és erdőgazdasági tevékenység során keletkezett melléktermékek, növényi és állati eredetű hulladék hasznosítása, nem élelmiszercélú feldolgozása, valamint az ezekből a termékekből keletkezett termékek közvetlen termelői értékesítése. Az értékesített szervestrágya, szalma, kukoricaszár bevétele ebbe a csoportba sorolható, tehát kiegészítő tevékenység?

A növénytermesztés része a lucerna termesztése, attól függetlenül, hogy ezt az állatok megeszik vagy eladják így ez a bevétel mező- és erdőgazdasági tevékenységből származó bevételnek minősül.

Kiegészítő tevékenység: falusi és agroturizmus, kézművesipari tevékenység, fűrészáru-feldolgozás, takarmány-előállítás, mezőgazdasági termékből

élelmiszer előállítás, dohányfeldolgozás, bioüzemanyag-előállítás a mező-, erdőgazdasági tevékenység során keletkezett melléktermékek, növényi és állati eredetű hulladék hasznosítása, nem élelmiszercélú feldolgozása, valamint az ezekből a termékekből keletkezett termékek közvetlen termelői értékesítése, mezőgazdasági szolgáltatás, valamint a mezőgazdasági üzemhez tartozó termelési tényezők hasznosítása, értékesítése.

A leírtakból következően a kérdés szerinti további felsorolások viszont értelemszerűen a kiegészítő tevékenységhez tartoznak.

(Leipán Tibor)

18. BIZTOSÍTOTT VÁLTOZÁS BEJELENTÉSE

2007. 01. 01-től főállású biztosított mezőgazdasági őstermelőként volt bejelentésem és biztosításom, negyedévente bevallást adtam be és a járulékot fizettem az előző évi árbevétel alapján. 2022. 03. hónapban 8 órás munkaviszonyt létesítettem, a főállású mezőgazdasági őstermelős jogviszonyomat le kell-e zárnom, mert negyedéves bevallásra és járulékfizetésre nem vagyok kötelezett az őstermelői után. Amennyiben le kell zárnom a biztosított mezőgazdasági őstermelős jogviszonyomat, melyik nyomtatvány kell hozzá kitölteni és beküldeni?

Ha 2022 márciusában az őstermelő biztosítási jogviszonya a munkaviszonyára tekintettel megszűnik, akkor az őstermelői biztosítási jogviszony megszűnését 22T104T-es nyomtatványon be kell jelenteni a megszűnést követő 8 napon belül. 2253-as bevallás első negyedéves bevallásában a biztosítási jogviszony megszűnéséig arányosan fizetni kell a járulékot, és amennyiben szociális hozzájárulási adófizetés is fennállt akkor a szociális hozzájárulási adót is.

(Dr. Radics Zsuzsanna)

19. **ŐCSG** TÁRGYI ESZKÖZ ÉRTÉKESÍTÉS 2021.

ŐCSG tárgyi eszközt értékesít 2021-ben, ha a kiegészítő tevékenységként nem került a NAK-hoz bejelentve, akkor az őstermelői bevételhez tartozik vagy a különadózó ingó értékesítésbe, és ha az ingó értékesítésbe kell rakni, akkor összegét fel kell-e osztani az ŐCSG tagok között vagy csak tag adózik, aki értékesítette?

A termelési tényezők, vagyis a kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközök eladásából származó bevételt 2022-től nem a kiegészítő őstermelői tevékenység bevételei közt kell figyelembe venni. Ilyenkor a jövedelmet az értékesített vagyontárgy jellegétől függően az ingó vagyontárgy átruházásából származó jövedelemre, vagy az ingatlan átruházásából származó jövedelemre vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani.

2021. január 1-től a termőföld nem számít kizárólag üzemi célú tárgyi eszköznek, így ennek értékesítésekor az ellenérték nem őstermelői bevétel, az adókötelezettséget az ingatlanértékesítésre vonatkozó szabályok alapján kell meghatározni.

Nem számít kizárólag üzemi célú tárgyi eszköznek a személygépkocsi sem, eladásakor az ingó vagyontárgy átruházásából származó jövedelemre vonatkozó szabályok az irányadók. Az őstermelők családi gazdaságának tagjai által használt személygépkocsi, termőföld értékesítésekor az ellenérték kizárólag az azt értékesítő tulajdonos bevétele.

(Kneitner Lea)